

**Zavod za javno zdravlje
Ćuprija "Pomoravlje"
u Ćupriji
Centar za analizu, planiranje i organizaciju
zdravstvene zaštite**

**ANALIZA POKAZATELJA KVALITETA
RADA ZDRAVSTVENIH USTANOVA
POMORAVSKOG OKRUGA
ZA 2017. GOD.**

Ćuprija, 2018.

UVOD

Na osnovu člana 203 Zakona o zdravstvenoj zaštiti, („Službeni glasnik RS“, broj 107/05) ministar zdravlja je doneo novi Pravilnik o pokazateljima kvaliteta zdravstvene zaštite („Službeni glasnik RS“, broj 49/10) koji će se primenjivati od 2011. godine i po kome će se pratiti novi pokazatelji kvaliteta u zdravstvenim ustanovama. Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, u skladu sa svojom funkcijom, sačinio je Metodološko uputstvo za postupak izveštavanja zdravstvenih ustanova o pokazateljima kvaliteta zdravstvene zaštite za 2013.godinu, a na osnovu navedenog Pravilnika. Ovim Metodološkim uputstvom se određuje način prikupljanja, praćenja, izračunavanja i izveštavanja pokazatelja kvaliteta rada zdravstvenih ustanova.

Na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka za period I - XII 2017. godine, shodno Metodološkom uputstvu za postupak izveštavanja zdravstvenih ustanova o obaveznim pokazateljima kvaliteta zdravstvene zaštite, Zavod za javno zdravlje u Čupriji analizira pokazatelje kvaliteta rada zdravstvenih ustanova za područje Pomoravskog okruga.

Pokazatelji kvaliteta obuhvataju pokazatelje kvaliteta rada zdravstvenih ustanova kao i pokazatelje koji se odnose na rad komisije za unapređenje kvaliteta rada, sticanje i obnovu znanja zaposlenih, vođenje liste čekanja, bezbednost pacijenata, zadovoljstvo korisnika uslugama zdravstvene službe i zadovoljstvo zaposlenih.

Kvalitet rada primarne zdravstvene zaštite je prikazan kroz izveštaje o pokazateljima kvaliteta šest domova zdravlja (Despotovac, Jagodina, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Čuprija), a sekundarne zdravstvene zaštite kroz izveštaje opštih bolnica Jagodine, Paraćina i Čuprije.

Tabela br.1 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi za zdravstvenu zaštitu žena

I Primarna zdravstvena zaštita

r.br	Naziv pokazatelja	DZ Jagodina	DZ Čuprija	DZ Despotovac	DZ Svilajnac	DZ Paraćin	DZ Rekovac	Okrug 2017	Okrug 2016
1	Procenat registrovanih korisnika koji su iz bilo kog razloga posetili svog izabranog lekara.	70,63	46,24	41,10	67,94	76,1	62,71	60,79	67,94
2	Odnos prvih i ponovnih pregleda radi lečenja kod izabranog lekara	0,3	1,82	1,04	2,02	0,75	1,32	1,21	1,15
3	Odnos broja uputa izdatih za specijalističko-konsultativni pregled i ukupnog broja poseta kod lekara	6,71	7,52	1,19	15,99	15,29	16,16	10,48	10,80
4	Procenat preventivnih pregleda u ukupnom broju pregleda i poseta kod lekara.	41,03	35,79	54,73	40,75	28,67	21,86	37,14	33,80
5	Procenat korisnica od 25 do 69 godina starosti obuhvaćenih ciljanim pregledom radi ranog otkrivanja raka grlića materice	11,02	12,31	19,73	28,31	19,51	14,13	17,50	15,80
6	Procenat korisnica od 45 do 69 godina starosti koje su upućene na mamografiju od bilo kog izabranog ginekologa u poslednjih 12 meseci	2,36	26,14	17,32	6,59	0	45,3	16,29	11,78

U službama primarne zdravstvene zaštite u kojima zdravstvenu delatnost obavljaju izabrani lekari, odnosno službe za zdravstvenu zaštitu žena, dece i odraslog stanovništva, prva četiri pokazatelja su identična , odnosno zajednička dok su ostali specifični za svaku službu. Najveći procenat registrovanih korisnika koji su iz bilo kog razloga posetili svog izabranog lekara je u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih 91,3% ,a najmanji u službi za zdravstvenu zaštitu žena 60,8%. Najveći broj uputa izdatih za specijalističko-konsultativni pregled u odnosu na ukupan broj poseta kod lekara ima služba za zdravstvenu zaštitu odraslih što je i očekivano 23,1%, a najveći procenat preventivnih pregleda u ukupnom broju pregleda i poseta kod lekara ima služba za zdravstvenu zaštitu žena 37,1%, dok se najmanje preventivnih pregleda radi odraslom stanovništvu samo 3,7% od ukupnog broja pregleda , u službi za zdravstvenu zaštitu dece 18,3% što je za 2% više nego prethodne godine.

Među specifičnim pokazateljima kvaliteta rada službe za zdravstvenu zaštitu žena je procenat korisnica određene dobi koje su obuhvaćene mamografijom i ciljanim pregledom na karcinom grlića materice. Procenat obuhvaćenih žena ovim pregledima je 16,3% kod mamografije , što je 4,5% više od prethodne godine, dok je obuhvat ciljanim pregledom na karcinom grlića 17,5%.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece i omladine, pedijatri u 45,6% slučajeva propisuju antibiotike pri prvom pregledu kod infekcije gornjih respiratornih puteva što je na nivou prethodne godine (45,7% prethodne godine),ampuliranu terapiju ordiniraju u 12,3% slučajeva, a kod 98,8% predgojazne dece je u zdravstveni karton upisan status uhranjenosti i dat savet o pravilnoj ishrani. Obuhvat dece u 15. godini kompletnom imunizacijom je 92,6% što je za 12% vise nego predhodne godine.

Tabela br.2 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi za zdravstvenu zaštitu dece i omladine

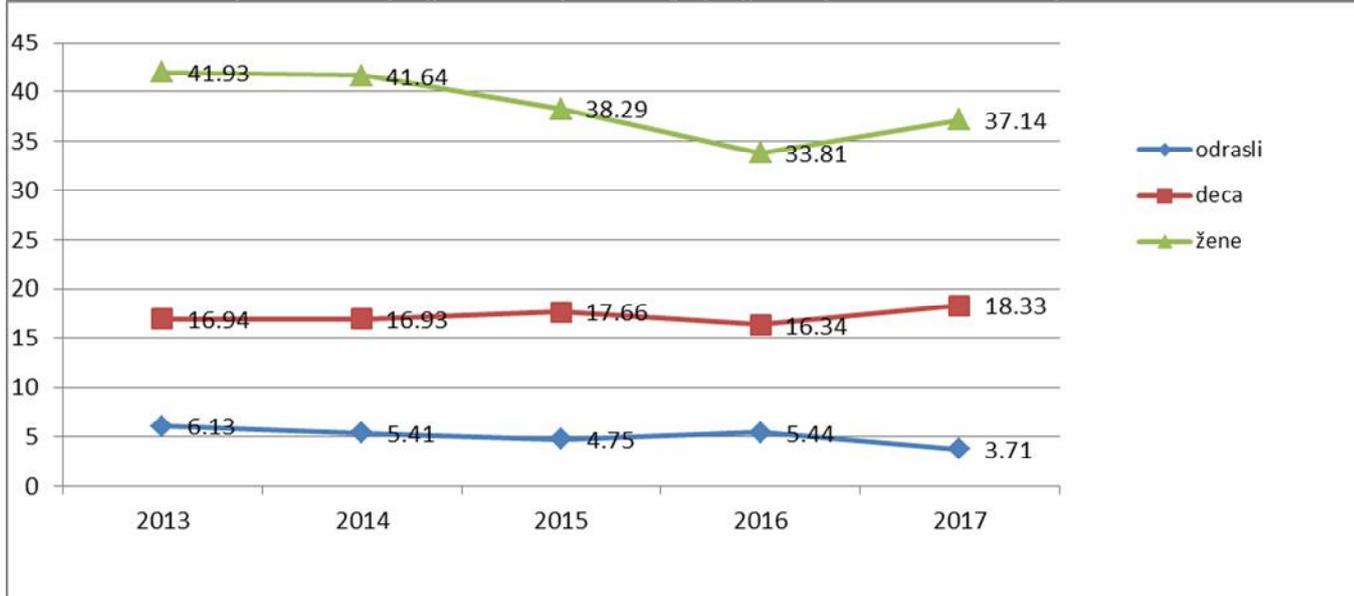
r.br	Naziv pokazatelja	DZ Jagodina	DZ Čuprija	DZ Despotovac	DZ Svilajnac	DZ Paraćin	DZ Rekovac	Okrug 2017	Okrug 2016
1	Procenat registrovanih korisnika koji su iz bilo kog razloga posetili svog izabranog lekara.	84,02	84,46	93,33	95,72	95,32	75,55	88,07	86,28
2	Odnos prvih i ponovnih pregleda radi lečenja kod izabranog lekara	0,32	0,53	0,27	0,61	0,61	0,54	0,48	0,39
3	Odnos broja uputa izdatih za specijalističko-konsultativni pregled i ukupnog broja poseta kod lekara	15,54	4,68	7,62	5,61	9,74	17,55	10,12	10,29
4	Procenat preventivnih pregleda u ukupnom broju pregleda i poseta kod lekara.	17,21	13,94	14,63	20,03	15,98	28,17	18,33	16,34
5	Procenat epizoda sa akutnim infekcijama gornjih disajnih puteva (J00-J06) kod kojih je pri prvom pregledu propisan antibiotik.	39,00	65,58	50,9	46,39	47,28	24,55	45,62	45,69
6	Procenat epizoda svih oboljenja kod dece lečenih antibioticima u kojim je ordinirana ampulirana terapija.	9,06	7,35	1,35	6,06	13,96	35,86	12,27	12,19
7	Procenat predgojazne/gojazne dece u čiji je zdravstveni karton ubeležen status uhranjenosti i dat savet o pravilnoj ishrani.	96,56	100	100	100	95,97	100	98,76	97,24
8	Obuhvat dece u 15. godini života kompletnom imunizacijom	94,79	100	90,1	76,67	95,24	98,59	92,57	80,56

Vakcinacijom protiv sezonskog gripa obuhvaćeno je na teritoriji okruga 16,9% registrovanih korisnika preko 65. godina, oko 38,5 % dijabetičara je poslato na pregled očnog dna (prošle godine 34,9%), a kod 58% je bar jednom određena vrednost glikoliziranog hemoglobina što je za 12,5% više nego prethodne godine . Test na okultno krvarenje u stolici urađen je kod svega 6,3% registrovanih korisnika preko 50 godina što je 3,5% manje nego prethodne godine , a kod 44,2% registrovanih odraslih korisnika su u zdravstveni karton ubeležene vrednosti i status faktora rizika za KVB što je na nivou prethodne godine . Oko 66,8% hipertoničara je pri poslednjem pregledu imalo tenziju ispod 140/90.

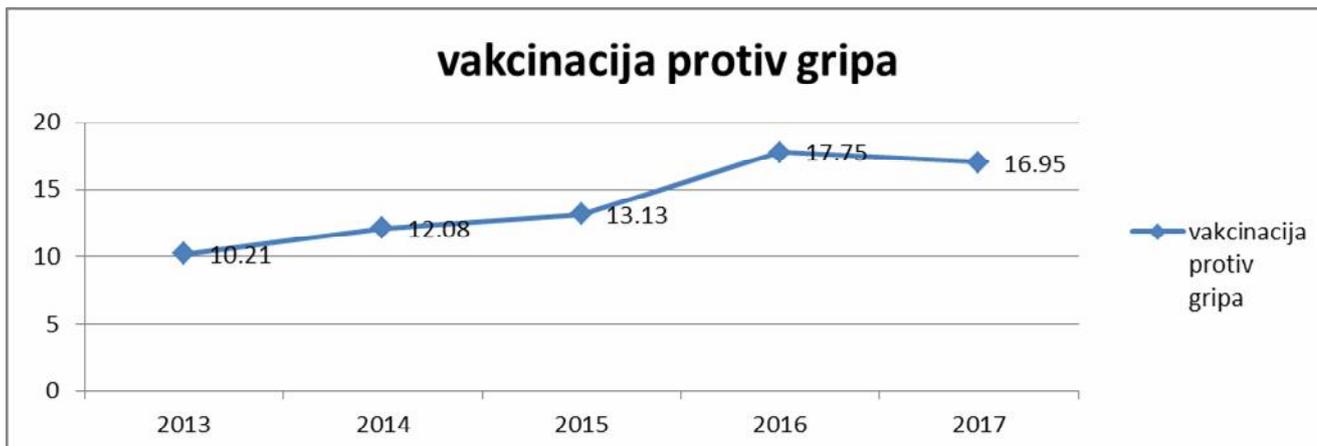
Tabela br.3 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih

r.br	Naziv pokazatelja	DZ Jagodina	DZ Čuprija	DZ Despotovac	DZ Svilajnac	DZ Paraćin	DZRekovac	Okrug 2017.	Okrug 2016.
1	Procenat registrovanih korisnika koji su iz bilo kog razloga posetili svog izabranog lekara.	79,34	89,68	90,62	98,8	93,74	95,8	91,33	75,63
2	Odnos prvih i ponovnih pregleda radi lečenja kod izabranog lekara	1,25	2,57	1,96	2,12	2,14	1,03	1,85	1,94
3	Odnos broja uputa izdatih za specijalističko-konsultativni pregled i ukupnog broja poseta kod lekara	25,75	38,51	13,14	19,58	27,85	13,67	23,08	22,53
4	Procenat preventivnih pregleda u ukupnom broju pregleda i poseta kod lekara.	2,63	2,54	3,71	5,96	4,69	2,7	3,71	5,44
5	Obuhvat registrovanih korisnika starijih od 65 godina vakcinacijom protiv sezonskog gripa.	10,09	6,82	18,05	16,83	22,33	27,55	16,95	17,75
6	Procenat obolelih od povišenog krvnog pritiska (I10-I15) kod kojih je na poslednjem kontrolnom pregledu, vrednost krvnog pritiska bila niža od 140/90.	60,01	90,87	50	65,47	89,69	44,81	66,81	64,57
7	Procenat obolelih od šećerne bolesti (E10-E14) koji su upućeni na pregled očnog dna	49,51	7,9	27,57	65,18	47,57	33,48	38,54	34,91
8	Procenat obolelih od šećerne bolesti (E10-E14) kod kojih je bar jednom određena vrednost glikoliziranog hemoglobina (HbA1c).	80,02	62,65	52,97	94,61	33,56	24,17	58,00	47,47
9	Procenat registrovanih korisnika u čiji je zdravstveni karton ubeležena vrednost krvnog pritiska, indeks telesne mase - ITM, pušački status i preporučeni saveti za zdravo ponašanje.	19,7	21,47	54,38	72,23	38,69	58,41	44,15	44,01
10	Procenat registrovanih korisnika starijih od 50 godina kojima je urađen test na krvavljenje u stolici (hemokult test).	3,14	6,67	10,2	4,33	6,75	6,83	6,32	8,78
11	Procenat epizoda sa tonzilofaringitisom (J02, J03) kod kojih je kao prva terapija ordinirana terapija penicilinom.	29,75	41,57	18	42,62	67,83	12,99	35,46	36,82

Grafikon 1. Procenat preventivnih pregleda u ukupnom broju pregleda i poseta kod lekara u periodu od 2013. do 2017.

Grafikon 2. Obuhvat registrovanih korisnika starijih od 65 godina vakcinacijom protiv sezonskog gripa

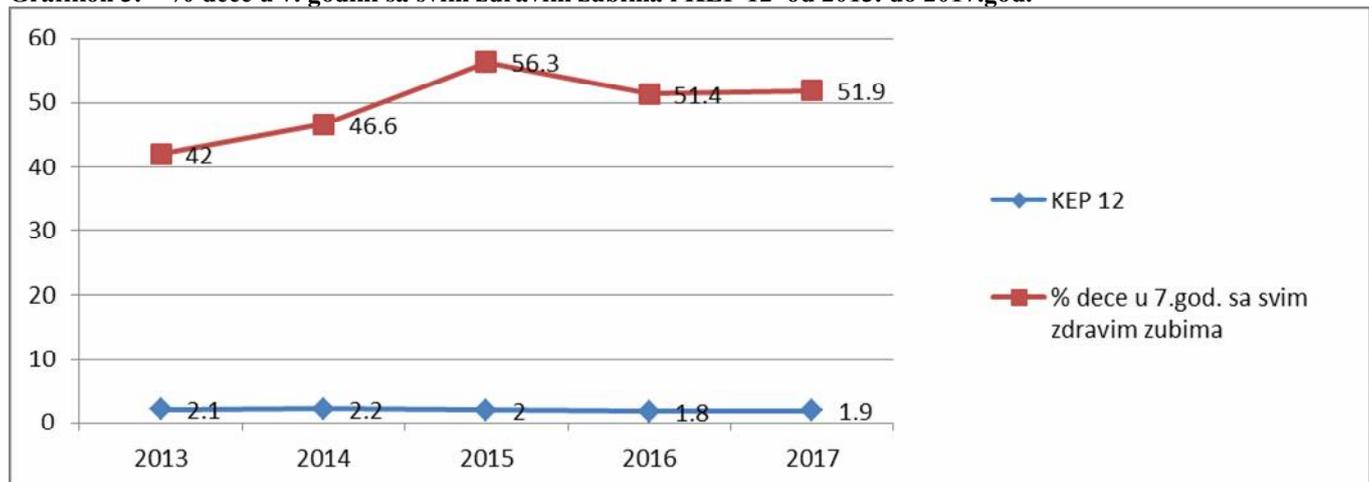
Stomatološka zdravstvena zaštita

Tabela br.4 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi za stomatološku zdravstvenu zaštitu dece i omladine

Dom zdravlja	% Dece u 7.g.sa svim zdravim zubima	% Dece u 7.g.obuhvaćen a lokalnom aplikacijom fluorida	% Dece u 12.g.sa svim zdravim zubima	KEP-12	% Dece u 12.g.obuhvaće na lokalnom aplikacijom fluorida	% Dece u 7. razredu sa nelečenim ortodontskim anomalijama	% Dece u 3. razredu srednje škole sa nelečenim ortodontskim anomalijama
Despotovac	17,21	100	12,41	3,47	100	93,52	92,11
Jagodina	70,34	97,87	36,73	2,04	82,07	33,33	32,39
Paraćin	30,73	87,56	51,02	0,53	93,88	6,25	0
Rekovac	89,09	98,18	31,25	1,71	100	83,67	96
Svilajnac	60,12	92,64	16,99	3,12	94,17	16,67	15,2
Ćuprija	20,37	100	54,8	1,4	100	38,53	66,33
Pomoravski okrug 2017.	51,9	94,7	36,2	1,9	91,3	46,9	56,1
Pomoravski okrug 2016.	51,4	85,6	42,8	1,8	85,2	64,3	63,7

Posle obavljenih sistematskih pregleda dece u sedmoj i dvanaestoj godini života, sa svim zdravim zubima bilo je 51,9% dece u sedmoj, odnosno 36,2% dece u dvanaestoj godini što je 6,6% manje nego prethodne godine . Lokalnom aplikacijom fluorida je obuhvaćeno 94,7% sedmogodišnjaka i 91,3% dvanaestogodišnjaka što je u proseku 6-9% veći obuhvat nego prošle godine. Pri sistematskim pregledima u sedmom razredu i 3. razredu srednje škole otkriveno je znatno manje dece sa nelečenim ortodontskim anomalijama. KEP-12 ima prosečnu vrednost neznatno veću od prethodne godine.

Grafikon 3. % dece u 7. godini sa svim zdravim zubima i KEP 12 od 2013. do 2017.god.

Posmatrajući petogodišnji period zapaža se da vrednost KEP-12 indeksa ima skoro konstantnu vrednost počev 2013. godine dok procenat sedmogodišnjaka sa svim zdravim zubima imao je trend rasta do 2015.god. ali u 2016. i 2017. god. beleži pad.

Dom zdravlja Despotovac nema ugovorenog stomatologa za odrasle zato nije prikazan u tabeli sa ostalim domovima zdravlja. Dom zdravlja Ćuprija ima najveći obuhva trudnica preventivnim pregledom 30,7% , a najmanji dom zdravlja Svilajnac 11%. Prosek okruga je 26,6%, što je 1,3% manja nego prethodne

godine. Paradontopatija je konzervativno tretirana kod 12,2% pacijenata preko 18 godina što je nešto više nego prethodne godine kada je to bilo 11,6%. Procenat ponovljenih intervencija je 3,1 što je 1,2 više od prethodne godine.

Tabela br.5 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi za stomatološku zdravstvenu zaštitu odraslih

Dom zdravlja	Procenat trudnica obuhvaćenih preventivnim pregledima	Procenat pacijenata starijih od 18 godina kod kojih je konzervativno tretirana paradontopatija	Procenat ponovljenih intervencija
Jagodina	26,8	14,6	2,7
Paraćin	29,5	2,5	4,8
Rekovac	21,1	15,3	3,9
Svilajnac	11	3,9	1,8
Ćuprija	30,7	17,2	0
Pomoravski okrug 2017.	26,6	12,2	3,1
Pomoravski okrug 2016.	27,9	11,6	4,3

Polivalentna patronaža

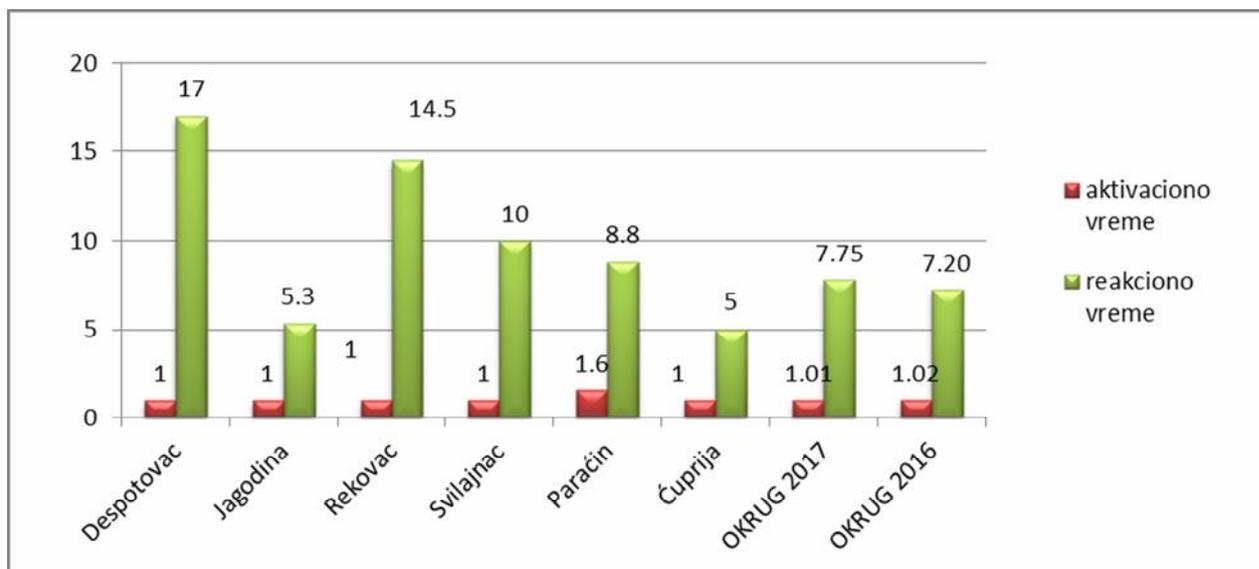
Što se tiče pokazatelja kvaliteta rada polivalentne patronaže zapažen je visok procenat obuhvata novorođenčadi prvom posetom (kod Svilajнца, Rekovca i Ćuprije 100%) . Na nivou okruga procenat obuhvata novorođenčeta prvom posetom je 97,6% što je niže za 1,3% od prethodne godine. Prilično je neujednačen prosečan broj patronažnih poseta po novorođenom detetu i kreće se između 3,3 i 6,6, (prosek okruga je 5 poseta što je na nivou prethodne godine), a poseta odojčetu je bilo najviše u Paraćinu 2,1, a najmanje u Rekovcu 0,65. Na nivou okruga prosečan broj poseta odojčetu je 1,5 što je manje od propisanog obima 2. Prosečan broj poseta licima starijim od 65 godina je najmanji u Paraćinu, 0,06, a najveći u Rekovcu 0,63.

Tabela br.6 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u polivalentno- patronažnoj službi

Dom zdravlja	Obuhvat novorođenčadi prvom patronažnom posetom %	Prosečan broj patronažnih poseta po novorođenom detetu	Prosečan broj patronažnih poseta po odojčetu	Prosečan broj patronažnih poseta po osobi starijoj od 65 godina
Despotovac	98,39	6,6	1,8	0,56
Jagodina	98,54	4,99	1,32	0,11
Paraćin	88,81	3,35	2,11	0,06
Rekovac	100	4,98	0,65	0,62
Svilajnac	100	4,95	1,54	0,42
Ćuprija	100	5,18	1,6	0,34
Pomoravski okrug 2017.	97,6	5,0	1,5	0,4
Pomoravski okrug 2016.	98,9	5,4	1,6	0,4

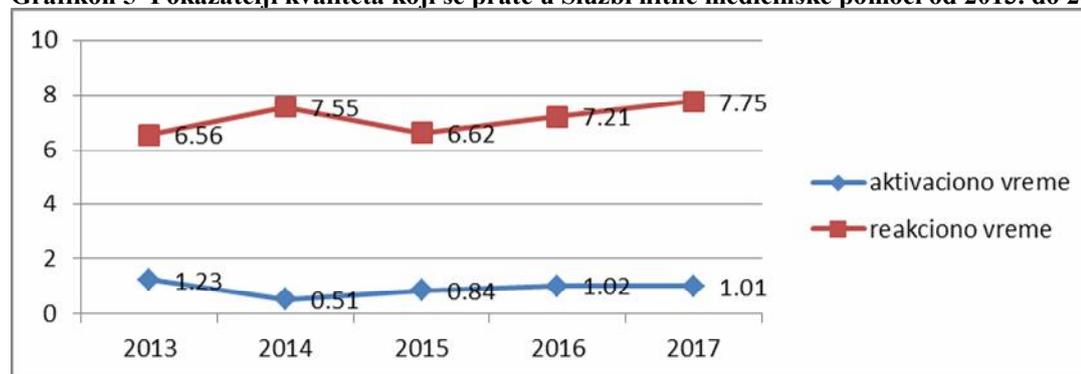
Hitna pomoć

Grafikon br.4 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u Službi hitne medicinske pomoći

Indikatori kvaliteta rada hitne pomoći pokazuju varijacije u pojedinim ustanovama kod **aktivacionog vremena** i kreću se od 1 do 1,6 minuta (prosek okruga je 1,01 što je na nivou prethodne godine), a kod **reakcionog vremena** od 5,3 do 17 minuta (prosek okruga je 7,75 što je na nivou prethodne godine). Vreme **prehospitalne intervencije** odnosno vreme zbrinjavanja pacijenta kreće se od 10,9 do 37,8 min, a prosečna vrednost je 20,8 minuta (u prethodnoj godini 23,6). Najduže vreme je u DZ Rekovac 37,8 min jer ovaj dom zdravlja ima najudaljenija seoska naselja od doma zdravlja kao i od prve bolnice.

Grafikon 5 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u Službi hitne medicinske pomoći od 2013. do 2017.god.

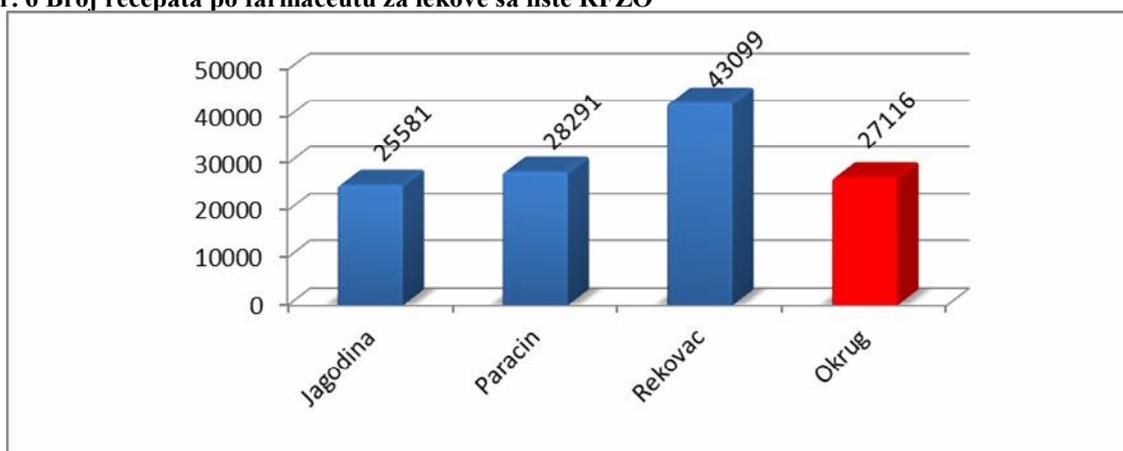

Procenat izvršenih **kardiopulmonalnih reanimacija** je 48,6% za nivo okruga, procenat uspešnih reanimacija kod srčanih zastoja bez prisustva ekipe je 16,2% što je za 7,4% više u odnosu na 2016.god., a kod zastoja srca u prisustvu ekipe je 28,6% uspešnih reanimacija (prethodne godine 15,2%) što je za 13,4% više nego prethodne godine. Procenat **samostalno rešenih slučajeva na terenu** je 71,43%, u ambulanti 79,59%, dok procenat indikovanog medicinskog tretmana kod pacijenata **sa teškom traumom** je 100% (prethodne godine 90,6%). Procenat pacijenata sa **AKS** kojima je urađen osnovni terapijski tretman je 72%, procenat transportovanih u najbližu ustanovu posle primenjenog osnovnog terapijskog tretmana je 13%, a procenat pacijenata kojima je pored ostalog započeta ili data i prehospitalna tromboliza je 0%.

Farmaceutska zdravstvena delatnost

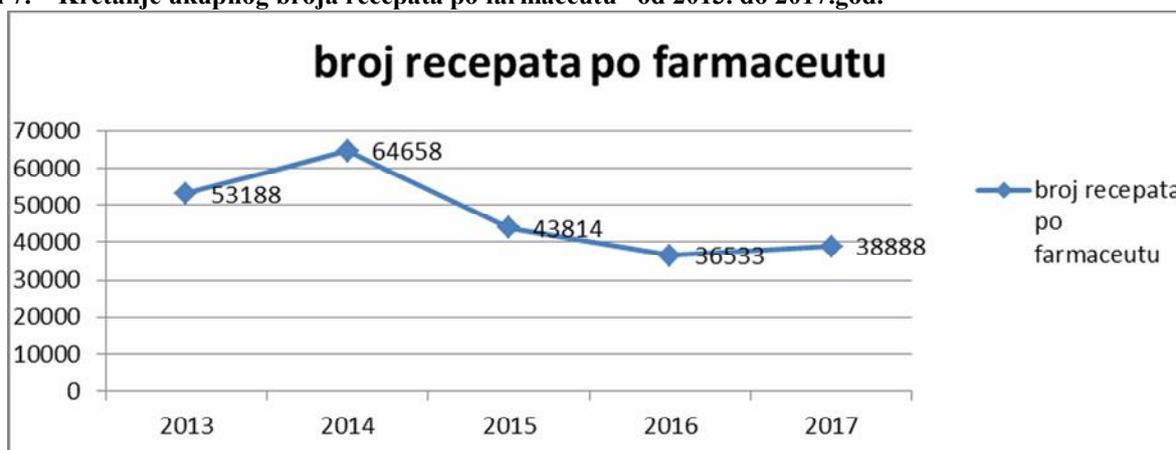
Rad apoteka je prikazan brojem izdatih recepata (za lekove sa liste, van liste, od privatnika i za magistralne preparate) i naloga za medicinska sredstva. Stavljajući u odnos sa brojem zaposlenih farmaceuta kvantifikuje se rad izvršilaca na ovim poslovima. Prosečan broj recepata za lekove sa liste po farmaceutu je 27.116 što je na nivou prethodne godine, a za lekove van liste i iz privatnih ordinacija je 10.737 recepata po farmaceutu što je manje za oko 3% od prethodne godine .

Grafikon br. 6 Broj recepata po farmaceutu za lekove sa liste RFZO

Prosečan broj naloga za medicinska sredstva po farmaceutu je 223, a recepata za magistralne lekove je 2.161, s tim što magistralne preparate izrađuju apoteke u Jagodini i Paraćinu. Procenat rashodovanih lekova usled isteklog roka je 0,04%, a procenat osporenih recepata od strane RFZO usled greške apoteke je bio zanemarljiv.

Grafikon 7. Kretanje ukupnog broja recepata po farmaceutu od 2013. do 2017.god.

Pad broja recepata u odnosu na 2014.god. je posledica toga što je veliki broj privatnih apoteka sklopio ugovor sa RFZO-om o izdavanju lekova na recept pa se veliki broj recepata odliva u privatne apoteke iz kojih nemamo podataka, ali je u odnosu na prethodnu godinu veći za 2.355.

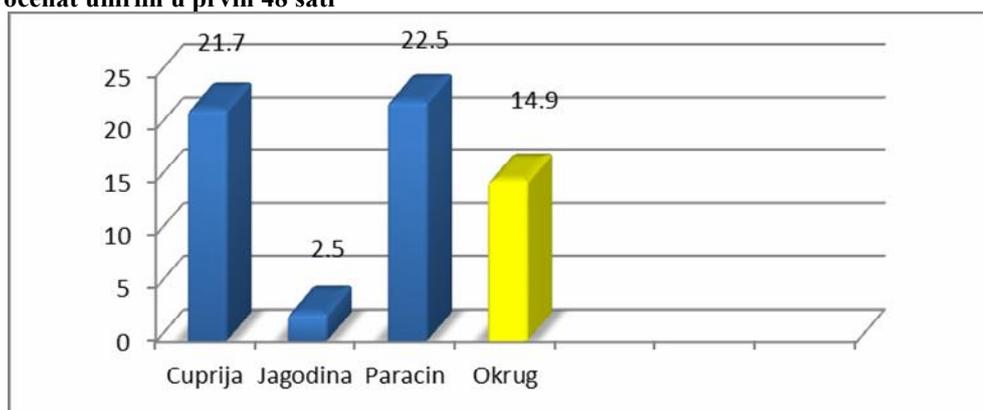
Specijalističko-konsultativne službe

Specijalističko konsultativne službe na primarnom nivou imaju domovi zdravlja Svilajnac, Despotovac i Rekovac. Prvi pregledi kod specijaliste zakazuju se u Despotovcu i Rekovcu, a u Svilajncu se jedino zakazuje pregled kod oftalmologa. U proseku se na pregled čeka 3,47 dana. Što se tiče procenta zakazanih svih poseta u odnosu na ukupan broj poseta, on se kreće 42,9% u Svilajncu, 54,8% Rekovcu i u Despotovcu 65,3%. Na nivou okruga to je 53,9% zakazanih poseta.

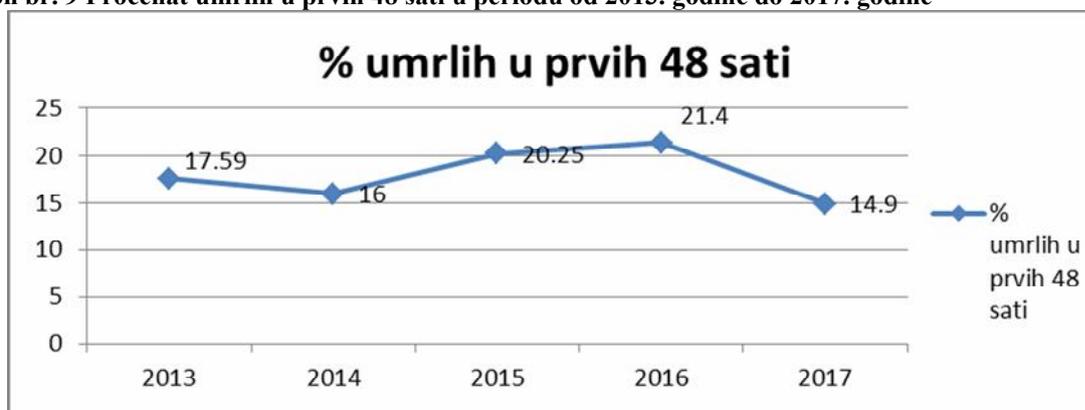
Sekundarna zdravstvena zaštita

U zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu delatnost na sekundarnom nivou, kvalitet zdravstvene zaštite procenjuje se na osnovu pokazatelja koji su se pratili za ustanovu u celini, i pokazatelja po granama medicine. Pokazatelji kvaliteta rada bolnica za ustanovu u celini ili takozvani opšti pokazatelji, pomažu ustanovama da prateći njihove vrednosti, otkriju uzroke nedostataka i poboljšaju kvalitet rada.

Grafikon br. 8 Procenat umrlih u prvih 48 sati

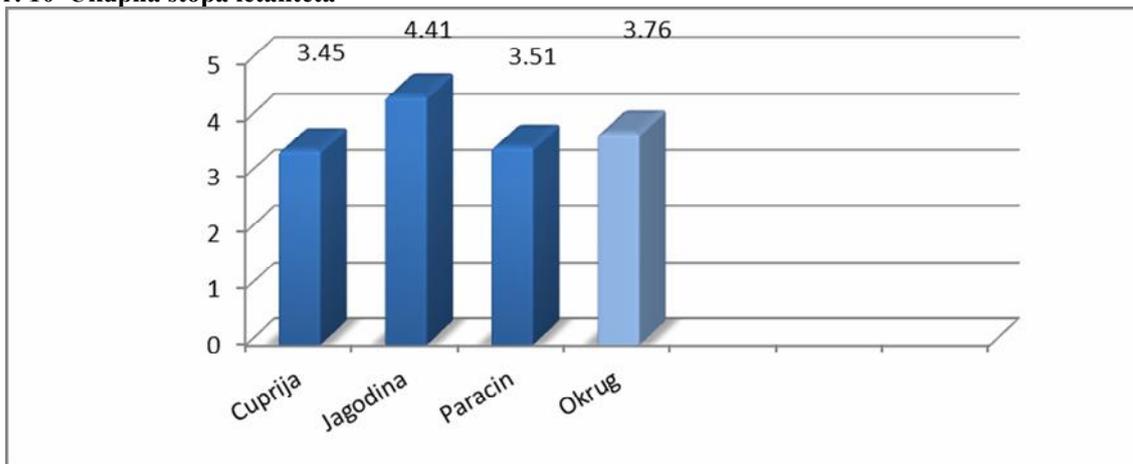

Grafikon br. 9 Procenat umrlih u prvih 48 sati u periodu od 2013. godine do 2017. godine

Prvi od pokazatelja kvaliteta rada bolnica je letalitet. U prvih 48 časova od prijema najveći procenat umrlih ima bolnica u Paraćinu 22,5%, a najmanji u Jagodini 2,5%. Prosek okruga je 14,9% što je manje 6,5% od prethodne godine.

Grafikon br. 10 Ukupna stopa letaliteta

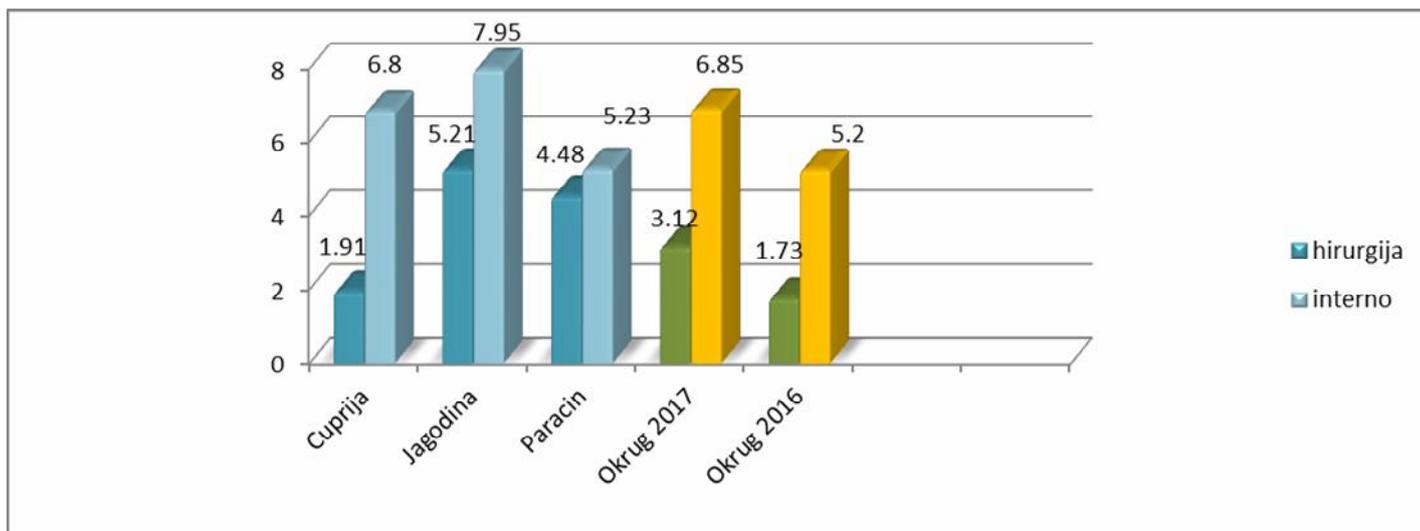
Ukupna stopa letaliteta u bolnicama Pomoravlja je dosta ujednačena i kreće se od 3,45 do 4,41. Prosek okruga je 3,76 što je nešto više od prethodne godine. Stopa je u svim bolnicama pojedinačno nešto viša od prethodne godine, posebno kod Jagodine za 1,18. Posmatrajući petogodišnji period ova stopa ima trend rasta u poslednjoj godini dok je u prethodnim godinama imala skoro konstantne vrednosti.

Grafikon br. 11 Ukupna stopa letaliteta

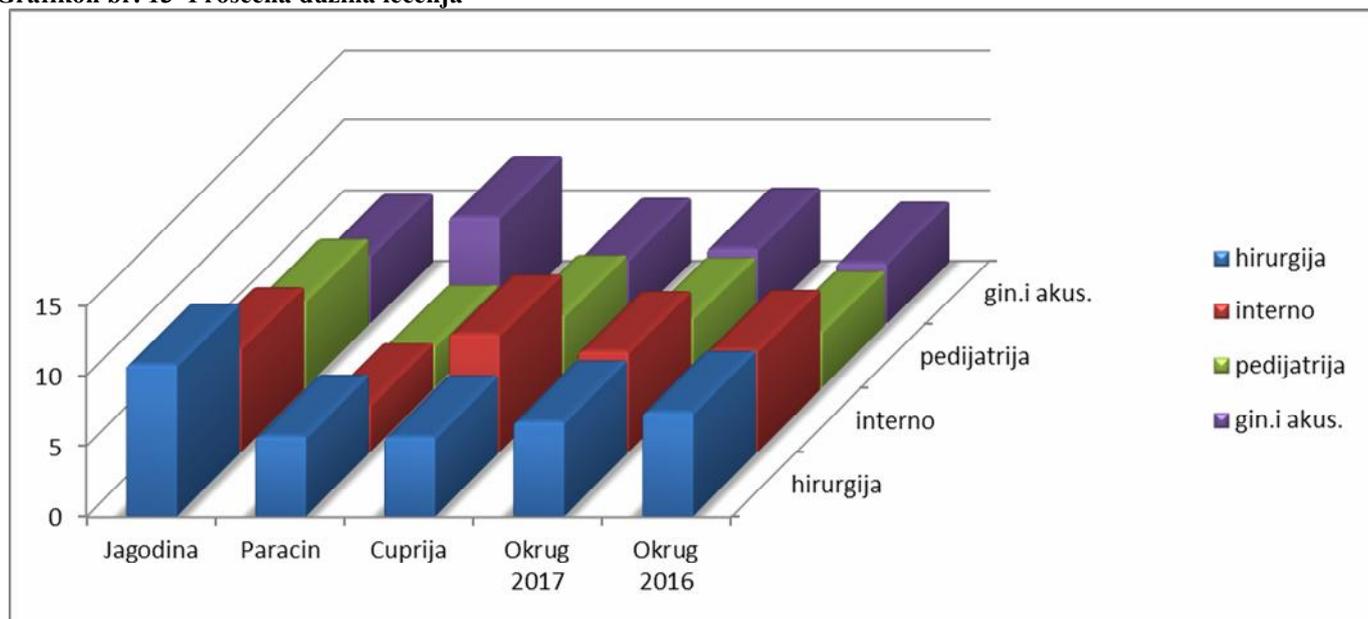
Posmatrajući stopu letaliteta na internim i hirurškim odeljenjima najmanju stopu letaliteta na internom odeljenju ima bolnica u Paraćinu, a na hirurgiji bolnica u Čupriji. Prosečne stope okruga su više od prošlogodišnjeg nivoa.

Grafikon br. 12 Stopa letaliteta na odeljenjima

Sledeći pokazatelj kvaliteta rada bolnica je **procenat obdukovanih i procenat podudarnosti** kliničkih i obdukcioni dijagnoza. Na teritoriji Pomoravskog okruga obdukcije se rade jedino u bolnici Čuprija. **Od ukupnog broja umrlih 1.094 niko nije upućen na obdukciju.**

Grafikon br. 13 Prosečna dužina lečenja

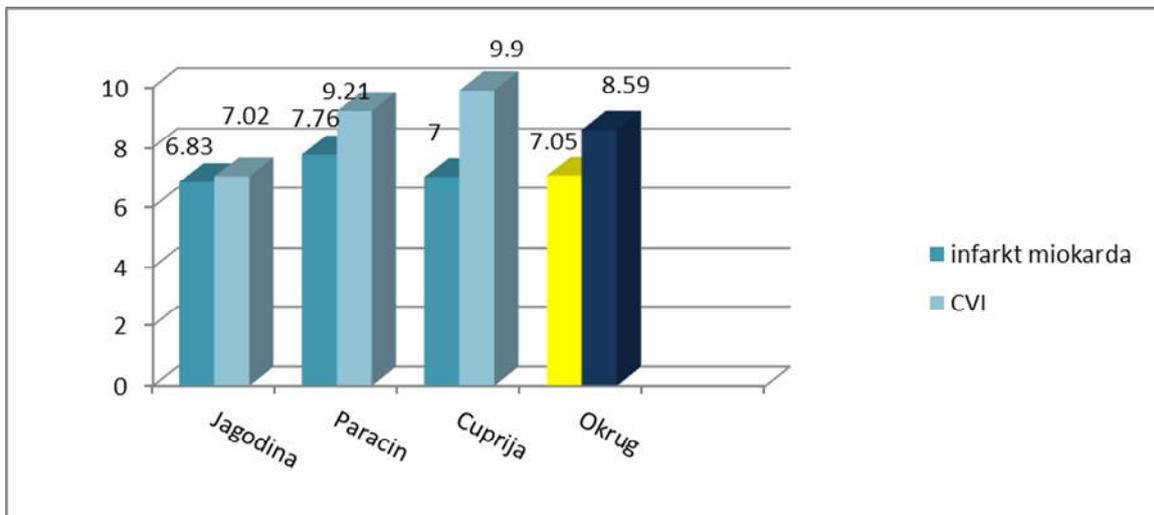

Bolničko lečenje je praćeno kroz rad službi hirurgije, interne medicine, pedijatrije i ginekologije i akušerstva u opštim bolnicama Čuprije, Jagodine i Paraćina. Jedan od praćenih parametara je i **prosečna dužina lečenja** na ovim odeljenjima i na nivou bolnica. Bolnica u Čupriji je na proseku od 6,56 dan, bolnica u Jagodini 7,54 dana i Paraćinu 4,62 dana što je na nivou prošlogodišnjeg proseka .

Na hirurškim odeljenjima prosek lečenja je 6,72 dana, na internim 7,14, na ginekologiji i akušerstvu 5,38 dana , a na pedijatriji 5.

Što se tiče **broja medicinskih sestara po zauzetoj bolničkoj postelji**, najviše ih je na ginekološko-akušerskim odeljenjima 1,6 , na hirurgiji 1, zatim internim odeljenjima 0,8 i najmanje na na pedijatriji 0,7 . Najveći prosek za nivo bolnice ima bolnica u Čupriji 1,18 sestara po postelji, zatim Paraćin 1,04 i Jagodina 0,65.

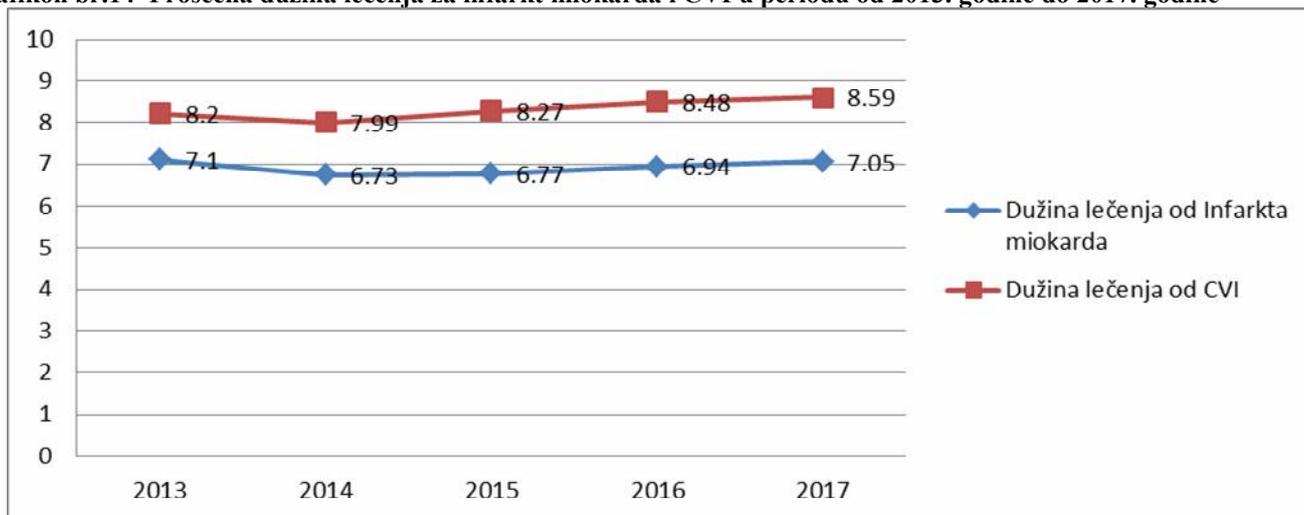
Grafikon br. 13 Prosečna dužina lečenja za infarkt miokarda i CVI

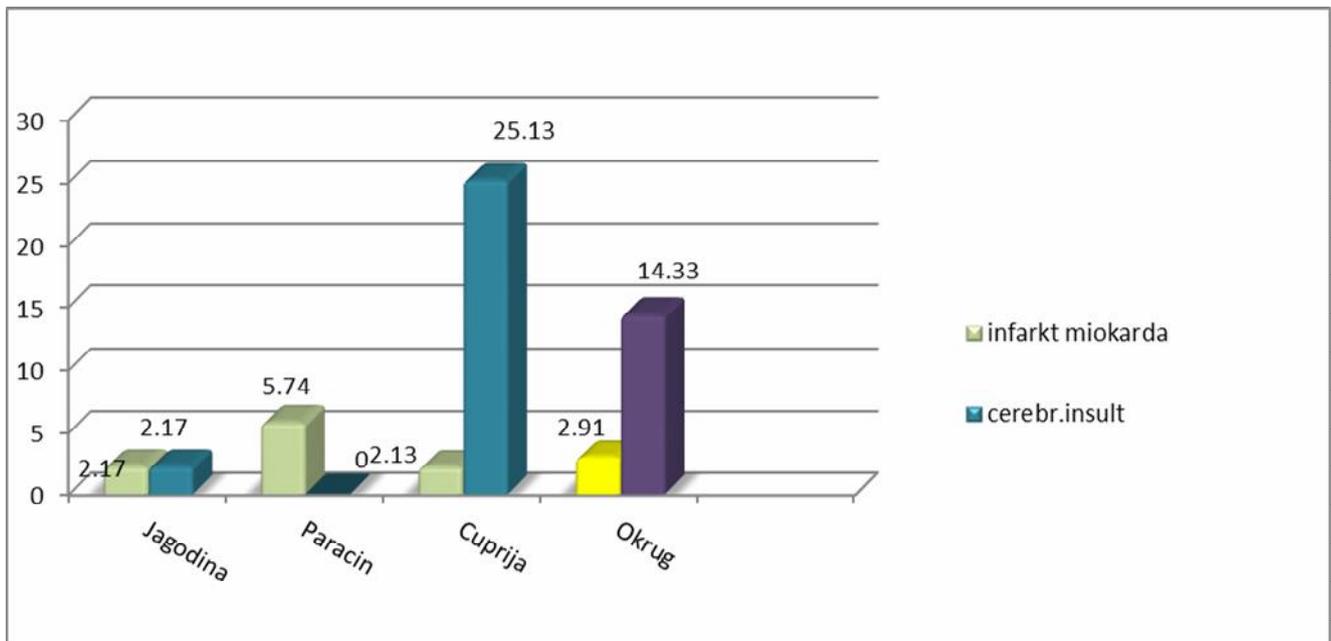
Prosečna dužina bolničkog lečenja za infarkt miokarda je na nivou okruga **7,05 dana** što je na nivou prethodne godine. U Paraćinu je taj prosek 7,76, u Čupriji 7dana, a u Jagodini 6,83 dana.

Prosečna dužina bolničkog lečenja za **cerebrovaskularni insult iznosi 8,59dana** za okrug što je slično kao prethodne godine i kreće se od 7,02 dana u Jagodini , 9,21 dana u Paraćinu, do 9,90 dana u Čupriji.

Grafikon br.14 Prosečna dužina lečenja za infarkt miokarda i CVI u periodu od 2013. godine do 2017. godine

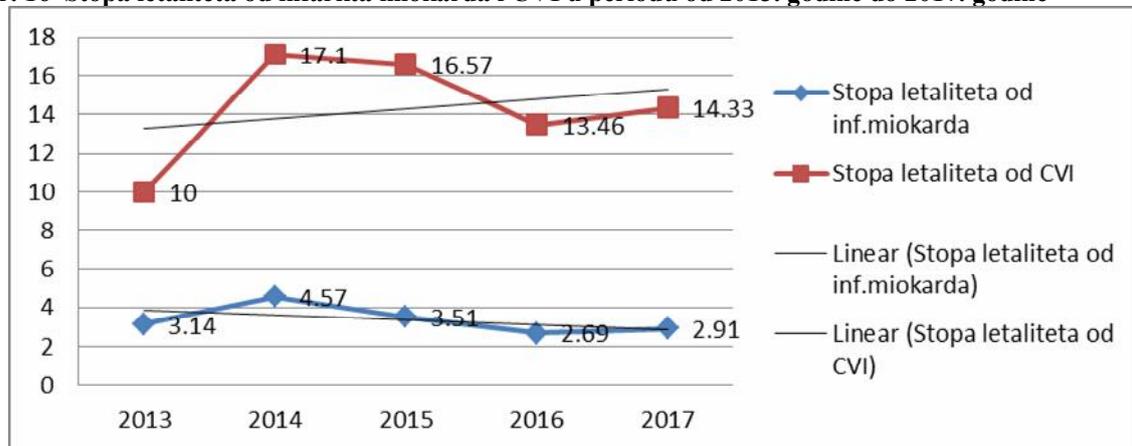

Grafikon br. 15 Stopa letaliteta od infarkta miokarda i CVI

Stopa letaliteta od infarkta miokarda je na nivou okruga 2,91 , a od cerebrovaskularnog insulta 14,33 . Bolnica u Čupriji, koja kao regionalna bolnica ima najveći broj neuroloških postelja i kompletnu dijagnostiku, leči najsloženije slučajeve sa celog okruga, pa zato ima i najveću stopu letaliteta, dok bolnica Paraćin nema odeljenje neurologije pa sve slučajeve CVI šalje u bolnicu u Čupriji.

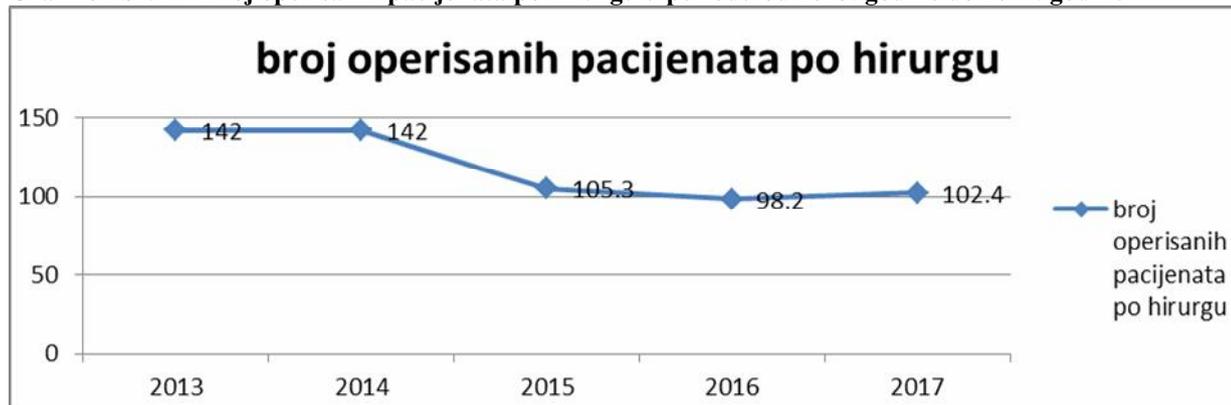
Grafikon br. 16 Stopa letaliteta od infarkta miokarda i CVI u periodu od 2013. godine do 2017. godine

Pokazatelji kvaliteta rada u **hirurgiji** su :

- **Stopa letaliteta operisanih** pacijenata koja se kretala od 1,05 Jagodini , Čupriji 1,51 do 2,29 u Paraćinu, (prosek okruga je **1,59** što je nešto više od prethodne godine).
- **Sepsu** posle operacije nije dobio ni jedan pacijent.
- **Posećan broj preoperativnih dana** lečenja za sve hirurške intervencije obavljene u hirurškim salama je **1,44** od 1,12 u Čupriji do 2,33 u Paraćinu. Prosečan broj preoperativnih dana pokazuje relativno konstantnu vrednost posmatrajući ovaj pokazatelj poslednjih pet godina.
- **Prosečan broj operisanih pacijenata** u opštoj, regionalnoj i lokalnoj anesteziji **po hirurgu** je najmanji u Jagodini 81 , a najveći u Čupriji 116. Prosek okruga je 102 operisana pacijenta po hirurgu.

Grafikon br. 17 Broj operisanih pacijenata po hirurgu u periodu od 2013. godine do 2017. godine

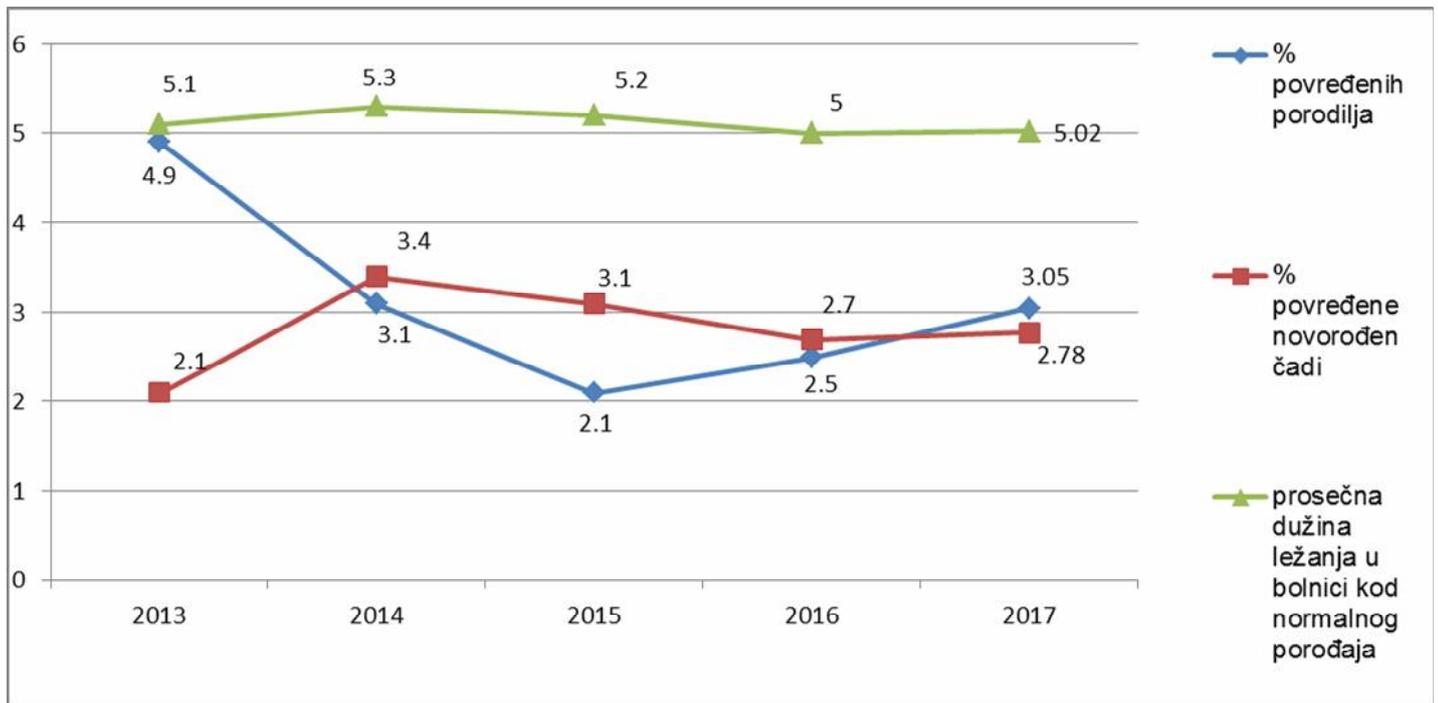
Na odeljenjima **ginekologije i akušerstva** bolnica u Paraćinu i Čupriji svaka druga trudnica se porađa carskim rezom , a u Jagodini svaka četvrta. **Prosek okruga je 45,5%** što je više za 4,7% nego prethodne godine. Vrednost ovog pokazatelja je rasla u zadnjih pet godina pri čemu je najmanja vrednost bila 2010. godine i to 29% carskih rezova. Epiduralna anestezija primenjavana je samo u bolnici Čuprija kod 16 porodilja(5% porođaja). U prisustvu partnera nije obavljen ni jedan porođaj .

Grafikon br. 18 Procenat porođaja carskim rezom

Do otpusta iz bolnice bio je jedan smrtni slučaj bebe u OB Paraćin, a u program „Bolnica prijatelj beba” uključena su porodilišta u Čupriji i Paraćinu.

Grafikon br. 19 Pokazatelji kvaliteta koji se prate u službi ginekologije i akušerstva

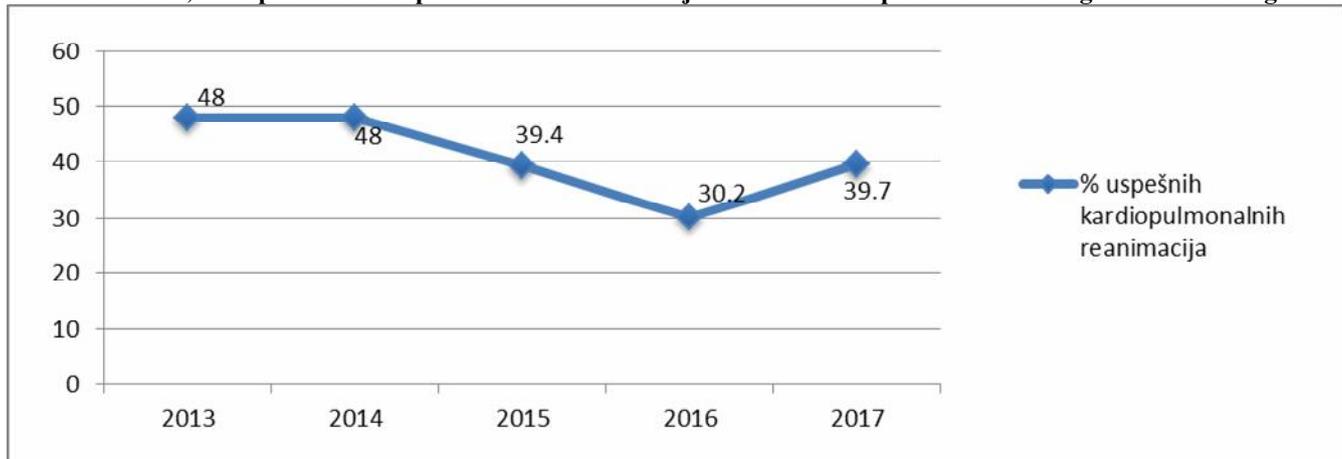

Prosečna dužina ležanja u bolnici kod normalnog porođaja je **5,02 dana** u 2017. godini što je na nivou prethodne godine, **% povređene novorođenčadi je 2,78** što je na nivou prethodne godine, a **procenat povređenih porodilja pri porođaju je 3,05** što je nešto više nego prethodne godine, ali manje nego u 2013. godine.

Specijalističke službe pri bolnicama rade u dve smene, a prvi pregledi se zakazuju u internim i hirurškim granama. **Prosečna dužina čekanja pacijenata na zakazan prvi pregled je 3 dana.** Procenat zakazanih poseta u odnosu na ukupan broj poseta je 62,5%. Procenat pacijenata koji na zakazani termin budu primljeni u roku od 30 minuta je 100%.

Praćeni pokazatelji kvaliteta u **urgentnoj medicini** pokazuju da je prosečna **dužina čekanja na pregled 3,9 minuta na teritoriji okruga** (od 1 minut u Jagodini ,2,8 min u Paraćinu i 5,8 u Čupriji), a **procenat prosečnih uspešnih kardiopulmonalnih reanimacija je 39,74%** (prethodne godine **30,14%**).

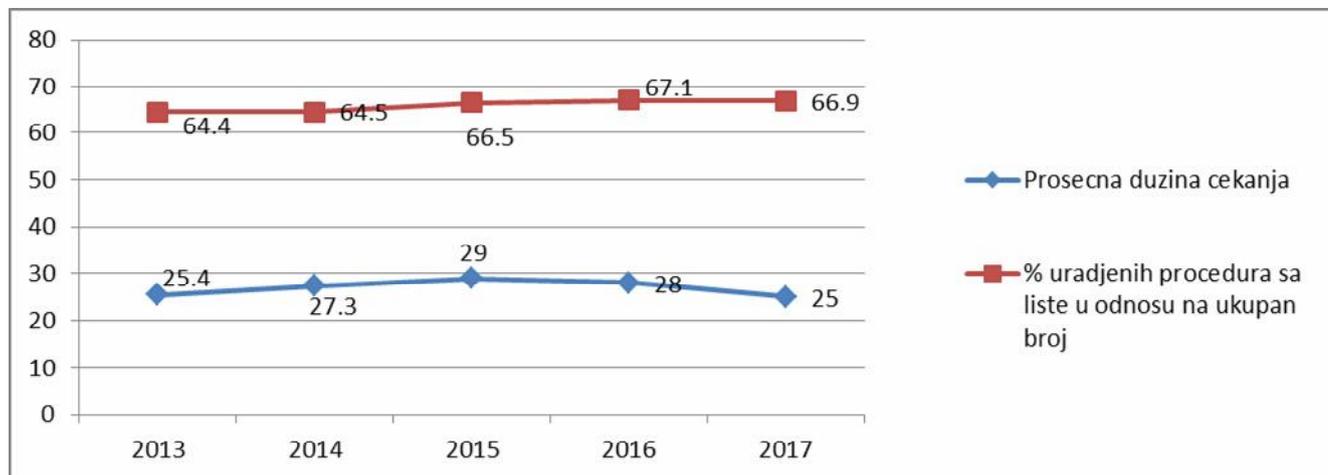
Grafikon br. 20, % uspešnih kardiopulmonalnih reanimacija u bolnicama u periodu od 2013. godine do 2017. godine

Kvalitet vođenja **lista čekanja prikazan je procentom izvršenih intervencija sa Liste čekanja** u odnosu na ukupan broj. Ugradnja **totalne proteze kuka** je u jagodinskoj bolnici je 84,8%, u paraćinskoj bolnici 88,6%, a u ćuprijskoj 73,3%. **Ekstrakcija katarakte sa ugrađivanjem lens-implanta** je urađena na očnom odeljenju u Čupriji sa 80%, a **CT dijagnostika** sa oko 66,9%. **Prosečna dužina čekanja** za ugradnju endoproteze kuka je 73,7 dana u Čupriji, 99 dana u Paraćinu i 151,4 dana u Jagodini. Ugradnja

očnog sočiva i CT dijagnostika rade se samo u Čupriji i prosečna dužina čekanja je 82 dana za sočiva odnosno 25 dana za CT dijagnostiku.

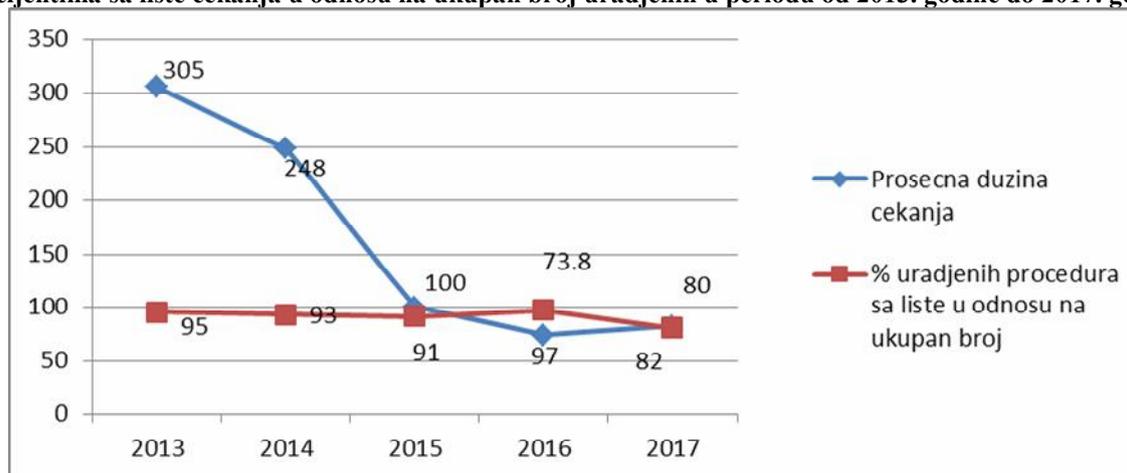
Grafikon br. 21 Prosečna dužina čekanja na usluge CT dijagnostike i % urađenih procedura pacijentima sa liste čekanja u odnosu na ukupan broj urađenih u periodu od 2013. godine do 2017. godine

CT dijagnostika ima relativno konstantnu dužinu čekanja kao i % realizovanih usluga za pacijente sa liste čekanja. CT dijagnostika se radi samo u bolnici Čuprija, kao i otklanjanje katarakte i ugradnja veštačkih sočiva. Dužina čekanja za ugradnju veštačkih sočiva ima pad, znatno duže se čekalo u periodu od 2014. do 2016. god.

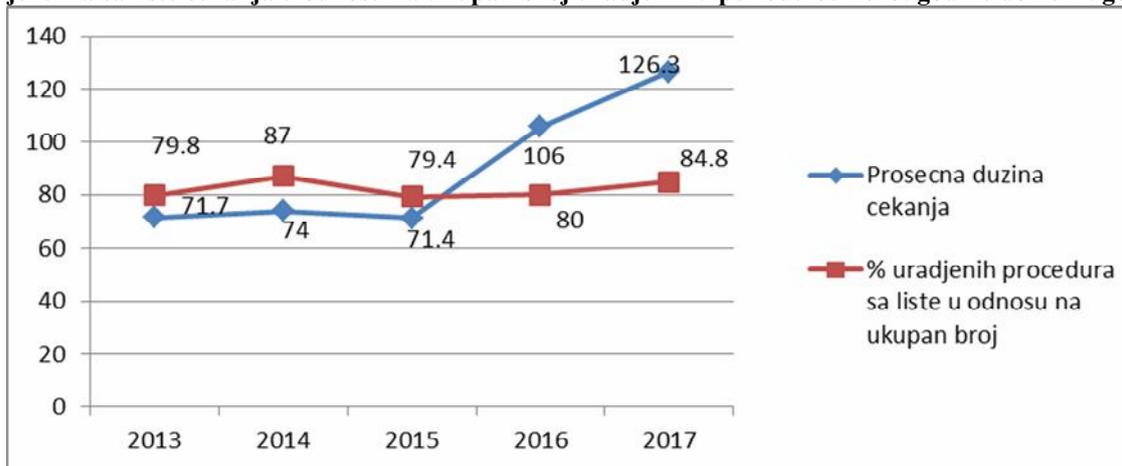
Prosečna dužina čekanja na ugradnju veštačkog sočiva se znatno smanjila u odnosu na 2013.god kada se čekalo 305 dana da bi u 2017.god čekanje bilo svega 82 dana.

Grafikon br. 21 Prosečna dužina čekanja na usluge ugradnje veštačkog sočiva i % urađenih procedura pacijentima sa liste čekanja u odnosu na ukupan broj urađenih u periodu od 2013. godine do 2017. godine

Ugradnju totalnih proteza kuka rade sve tri bolnice Pomoravskog okruga. Prosečna dužina čekanja na proceduru rasla je intenzivno od 2015 do 2017. godine od 71 do 126 dana. Procenat urađenih procedura u posmatranom periodu ima konstantne vrednosti.

Grafikon br. 22 Prosečna dužina čekanja na usluge ugradnje totalne proteze kuka i % urađenih procedura pacijentima sa liste čekanja u odnosu na ukupan broj urađenih u periodu od 2013. godine do 2017. godine

III Bezbednost pacijenata

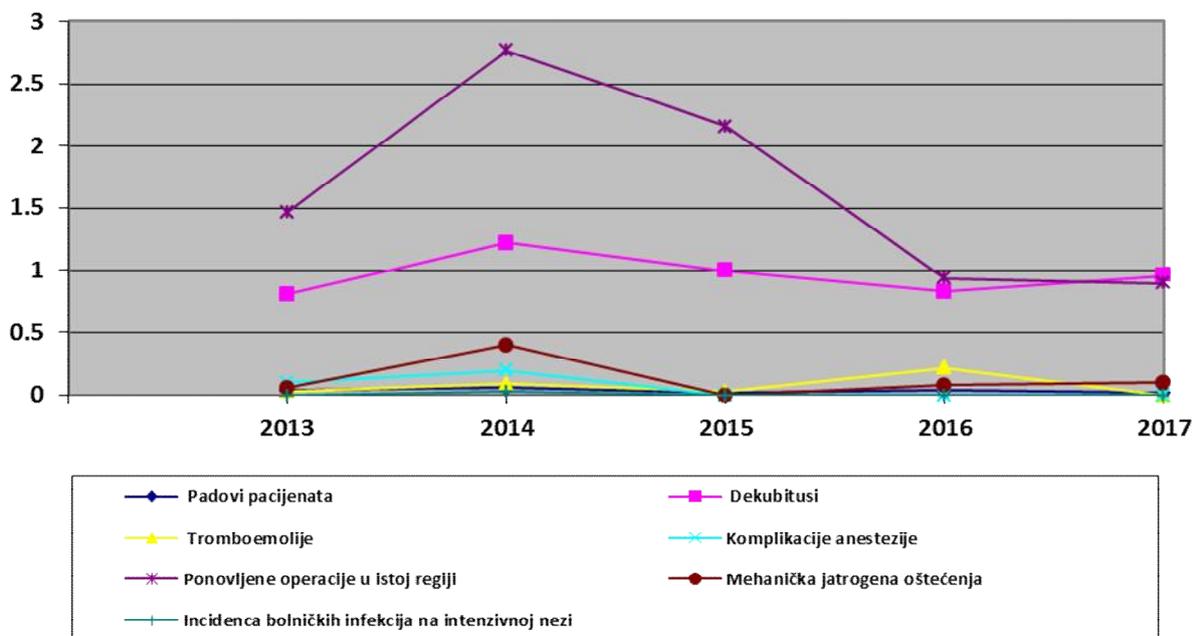
U svim zdravstvenim ustanovama Pomoravskog okruga su uspostavljene procedure za registrovanje neželjenih dejstava lekova i neželjenih događaja.

Tabela br. 8 Pokazatelji kvaliteta – bezbednost pacijenata

<i>Pokazatelji bezbednosti pacijenata u bolnicama</i>	<i>Čuprija</i>	<i>Jagodina</i>	<i>Paraćin</i>	<i>Okrug 2017</i>
Stopa padova pacijenata	0,01	0,00	0,11	0,02
Stopa pacijenata sa dekubitusima	0,99	0,00	2,35	0,96
Stopa tromboembolijskih komplikacija	0,00	0,00	0,00	0,00
Stopa komplikacija usled davanja anestezije	0,00	0,00	0,00	0,00
Stopa ponovljenih operacija u istoj regiji	0,38	0,00	3,58	0,90
Stopa mehaničkih jatrogenih oštećenja kod hirurške intervencije	0,00	0,00	0,55	0,10
Broj hirurških intervencija koje su urađene na pogrešnom pacijentu, pogrešnoj strani tela i pogrešnom organu	0,00	0,00	0,00	0,00
Stopa incidencije svih bolničkih infekcija na jedinici intenzivne nege	0,00	0,00	0,00	0,00
Stopa incidencije infekcije operativnog mesta	1	0,00	0,00	100

Padova pacijenata je bilo 1 slučaja u Čupriji i 3 u Paraćinu. Pacijenata sa dekubitusima je bilo ukupno 28, a sa tromboembolijskim komplikacijama nije bilo. Jatrogenih oštećenja pri hirurškim intervencijama bilo je kod 1 slučaja, komplikacija anestezije nije bilo, a ponovljenih operacija u istoj regiji kod 7 pacijenata (prethodne godine 7). Bolničkih infekcija u intenzivnoj nezi nije bilo kao ni pogrešnih hirurških intervencija, ali je bila 1 infekcija operativnog mesta.

Grafikon br. 23 Pokazatelji bezbednosti pacijenata u bolnicama izraženi u stopama na 1000 pacijenata, u periodu od 2013. godine do 2017. godine

Posmatrajući petogodišnji period pokazatelji bezbednosti pacijenata imaju uglavnom konstantnu zanemarujuću vrednost ili opadanje vrednosti koja je najizraženija kod ponovljenih operacija u istoj regiji. Veoma blagi porast ima stopa dekubitusa u zadnjoj godini, dok u 2017. godini nije zabeležena ni jedna tromboembolijska komplikacija. **Takođe se mora napomenuti da neželjenih događaja u opštoj bolnici Jagodina nema, ali to nam govori da je loša evidencija tih događaja, a ne da oni ne postoje u ovoj bolnici. Na pojedinim odeljenjima je poivećan rizik pacijenata od neželjenih događaja zbog težine oboljenja, teških hirurških intervencija, dugotrajne hospitalizacije, gde i pored izuzetne brige o pacijentu i požrtvovanosti medicinskog osoblja neželjeni događaji su neminovni.**

ZAKLJUČAK

U ovoj analizi prikazani su najznačajniji pokazatelji kvaliteta rada zdravstvenih ustanova na teritoriji Pomoravskog okruga, pojedinačno po zdravstvenim ustanovama i proseku okruga. Vrednost pokazatelja je poređena sa vrednošću iz prethodne godine, a za najznačajnije pokazatelje je prikazano kretanje istih za poslednjih pet godina.

Među pokazateljima **primarne zdravstvene zaštite**, odnosno usluge vezane za izabranog lekara zapaža se pad vrednosti pokazatelja vezanih za preventivne usluge u odnosu na prethodnu godinu. Kretanje udela preventivnih pregleda u ukupnom broju poseta lekaru za poslednjih pet godina pokazuje najizraženiji trend opadanja kod službi za zz odraslih. Vakcinacija protiv gripa pokazuje trend rasta u posmatranom periodu, a u odnosu na prethodnu godinu beleži blagi pad. Značajniji porast vrednosti u odnosu na prethodnu godinu pokazuje i obuhvat dijabetičara pregledom na glikolizirajući hemoglobin za 11%. Takođe je značajan porast obuhvata dece vakcinacijom za 12% u odnosu na 2016. god.

U stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti može se primetiti trend porasta procenta sedmogodišnjaka sa svim zdravim zubima u proteklih pet godina od 42% 2013. godine do 51,9% u 2017. godini. Sa druge strane KEP indeks ima trend blagog opadanja od 2,1 na početku posmatranog perioda do 1,9 na kraju. Konstatuje se i pad obuhvata trudnica preventivnim stomatološkim pregledom i ponovljenih intervencija.

Kod službe hitne pomoći se u poslednjih 5 godina može zapaziti trend porasta reakcionog vremena, dok aktivaciono ima relativno konstantnu vrednost sa naznatnim trendom rasta.

Pokazatelji rada polivalentno patronažne službe pokazuju vrednosti na nivou prethodne godine.

U **apotekama** je vidljiv porast broja recepata po farmaceutu za 2.355 u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrajući broj recepata po farmaceutu unazad 5 godina zapaža se pad što je posledica toga da je veliki broj privatnih apoteka sklopio ugovor sa RFZO-om o izdavanju lekova na recept pa se veliki broj recepata odliva u privatne apoteke iz kojih nemamo podataka

Pokazatelji rada **sekundarne zdravstvene zaštite su uglavnom na nivou prethodne godine.**

Letalitet u prvih 48 sati od prijema u bolnicu pokazuje trend opadanja posebno u poslednjoj godini za 6,5%.

Ukupna stopa letaliteta ima **blagi trend rasta** u zadnjoj godini. Zapaža se porast stope letaliteta u zadnjoj godini kako na hiruškim tako i na internim odeljenjima.

Prosečna dužina lečenja od infarkta miokarda i CVI ima relativno konstantnu vrednost u posmatranom periodu, dok **stopa letaliteta od CVI** ima rastući trend kroz posmatrani period, a stopa letaliteta od AIM ima blagi pad trenda.

Prosečan broj preoperativnih dana pokazuje relativno konstantnu vrednost posmatrajući ovaj pokazatelj poslednjih pet godina.

Pokazatelj koji pokazuje trend opadanja u petogodišnjem periodu je **broj operacija po hirurgu.**

Pokazatelji kvaliteta rada u **ginekologiji** su: carski rezovi, povređivanje porodilja i novorođenčadi kao i prosečna dužina ležanja u bolnici nakon normalnog porođaja. Trend rasta beleži se kod porođaja carskim rezom i povreda porodilja.

Dužina čekanja na procedure **sa liste čekanja** je uglavnom konstantna kod CT dijagnostike od 25-29 dana, kod ugradnje očnog sočiva je dužina čekanja u zadnje dve godine znatno smanjena sa 300 na 82 dana, prosečna dužina čekanja za ugradnju kuka od 2015. znatno je porasla sa 71 dan na 126.

Stope pokazatelja **bezbednosti pacijenata** imaju niske vrednosti ili nulu. Kroz posmatrani petogodišnji period najviše varijacija imala je stopa ponovljenih hirurških intervencija u istoj regiji koja se kretala od 0,9 do 1,47 i stopa pacijenata sa dekubitusom od 0,8 preko 1,22 pa do 0,96. Stopa tromboembolijskih komplikacija pokazuje trend opadanja u posmatranom periodu.